

DENGELÉGI

2000.FEBRUÁR

VI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Tavaszcím

Az idei dengelegi farsang ugyancsak mozgalmassá sikeredett. Megmozdult a község apraja-nagyja, küldték volna, temették volna a telet, mert elégünk volt már belőle. Hosszantartó hideg, csúszós, jeges utak jellemezték az idei zimankót, de megrázta végre gyöngy-csengettyűjét a hóvirág, elcsörtetett a gázórát zörgető, fahasábot felfaló makk disznó, s halk szavú szellő lányok sorakoznak kikeleti tánchoz. Milyen csodálatos és hatalmas ereje van ennek az első virágocskának! Szorongva figyeltük megpróbáltatásait, azt hittük, kárt tehet benne a zord idő, de csak felállt a pinceajtó mellett, nem törődött a körülötte alakuló időjárással. Azt hiszem, velünk, pincejárókkal megbarátkozott, mert akármilyen zord képpel is közelítettünk, meglátva hófehér harangocskáját mosolyra derült a képünk. Persze ebben azt hiszem, közrejátszott a pince közelsége is.

Ott lent is, hordók, lopók, kancsók, poharak és cimborák társaságában leginkább az esedékes helyi farsangi borverseny volt a téma. Már az után, hogy leszedtük a keresztvizet az országos és helyi potentokról, szóval, amikor lenyugodtunk, és tényleg érezni kezdtük szőlőhegyünk lelke melegét, no, akkor kezdtük latolgatni, melyik vincellér milyen bizonyítványt rak a borbírák elé. Bármennyire is szabadkozott egyik-másik cimbor, hogy neki mindegy, milyen eredményre jut, nem hittünk az ilyen szónak, mert az ember fia hiú teremtmény, a borivó ember meg még inkább rátart, a vincellér meg, ha a lelke igazán szereti a bort, s nem csak a torka, biztos benne, hogy az övé a legjobb, s ki is mer állni mindenki elé, hogy lopójából bárki poharába csorgasson. S ilyenkor már csak az a kérdés, kinek a borában termett igazabb gyöngy ebben az esztendőben. A nagy igazságot mindannyian hangoztatjuk, a jó borok között is lehet különbséget tenni, de ez a különbségtétel a legjobb tevékenység ezen a világon, s ha ügyesen és igaz szívvel és lélekkel tesszük ajándékképpen nóta virágzik ki felmagasztosult lelkünk kiskertjében.

Szó volt aztán a gyerekek, unokák farsangi mulatásairól is, néhányan komoly és halaszthatatlan feladatokat kaptak az utódoktól különböző jelmezek elkészítése ügyében, hát ezeket a komoly dolgokat is meghánytuk vetettük. Annyi bátorsága egyikünknek

már néhányan csak elmegyünk a gyermekmulatságba is, mi férfiak, hogy tiszteletünket tegyük a gyereknek és a pedagógusok előtt.

A farsangi borverseny lebonyolításával és hangulatával is felettebb elégedettek voltunk. Tisztességes borokkal versengtek a bátrak, végigkóstoltuk valahányat, a mi ítéletünk az volt, egyik jobb, mint a másik. Egyeztünk a borbírák döntésével is, mert könnyű volt nekik, jegyezte meg egyikük, nem tévedhettek, mert, ha a másiknak ítélik az aranyfokot, hát az is igen jó nedű. Sommázásunk ez volt, adja Isten, hogy jövőre még több jó bort vizsgálhassunk borversenyünkön mindannyiunk meglegedésére! Tetszetek mindannyiunknak a lőrinci citerások, értették is a dolgukat rendesen, mert a végén a közönség is velük dalolt. Ez volt a bor igaz csodája a versenyteremben, lelkünk egyesült ott, szívünkre telepedett a béke és a szeretet. Maradna köztünk egész esztendőben ilyen egyetértés. Csak meg kellene ezt őriznünk. Ahogy a Földanya vigyázza az életet, a hóvirág után már zöldell a fű, nyújtózik az ibolya, fejét kidugta már a nácisz, a jácint, és odafönt a hegyen apró rügyecskék dagadoznak a szőlők vesszején

Balogh István

1 + 1 % adó

Március 20-áig még nyilatkozhatunk személyi jövedelemadónk 1 + 1 százalékaról. Emlékeztetőül községünkben működő és támogatható felekezetek és szervezetek technikai és adószámai:

A Magyarországi Evangélikus Egyház rendelkezésén

feltüntetendő technikai szám: 0035.

A Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011.

Faluvédő Egyesület
19157997-1-12
"Erős Vár" Alapítvány
19161488-1-12

sem volt, hogy meg is nézzük az unokát, gyereket, de az asszonyi beszámolókat kiszínezve adtuk egymásnak tovább, s meg is egyeztünk a végén, hogy jövőre

Címertaláló

Az ötödik borverseny

Községünk polgárai közül többen is, akik érdeklődnek a helytörténelem iránt, nagy örömmel fogadták a hírt, hogy Dengelegnek a millenium évében címere lesz.

A salgótarjáni Nógrád Megyei Levéltárban előkeült egy 1746-ban községünkben szlovák nyelven, gót betűkkel írt levél, melynek gyönyörű épen maradt viaszpecsét hitelesítése van. A pecsét heraldikai elemekből áll, így nem lesz nehéz megkomponálni a címet. A pecsét képe a következő: középen egy tömött kör rajta három kereszt, a középső merőleges a körre a két szélső pedig azonos szöveget bezárva elhajlik a középsőtől. Efölött háromágú korona van. A koronától az óra jára-sa szerint a hármasnál ekecsoroszlya, a hatosnál három hatágú csillag, a kilencesnél búzakalász található.

A fellelt elemek alapján községünk júniusi ünnepére elkészülhet címerünk.

Vendégségben

2000. február 13-án Szandán megtartották az első községi borversenyt. Hogy erről az eseményről beszámolunk, annak oka, hogy a szandai szervezők a dengelegi borbarátokat kérték fel, hogy segítsenek az első verseny szervezésében és lebonyolításában. A dengelegi küldöttség meg is tett mindent, amit csak tehetett és tudott, s a szandaiak egy kellemes vetélkedővel lettek gazdagabbak

Keressük gyökereinket

Február közepén kapcsolatfelvétel céljából az Országos Szlovák Önkormányzatnál tettünk látogatást a Polgármester úrral. Fuzik János az önkormányzat elnöke fogadott minket. Látogatásunk célja az volt, hogy falunk bekerüljön a nemzetiségi rendezvények keringésébe. Községünk önkormányzata és az iskola, évek óta erőfeszítéseket tesz, hogy testvér községet, illetve testvériskolát találjon falunk részére. Próbálkozásaink eddig nem jártak sikerrel. Fuzik úr ígéretet tett, hogy minden tőle telhetőt megtesz, hogy törekvésünk eredményre vezessen. Nagyon fontos lenne ilyen testvéri kapcsolat kiépítése, hiszen így tudnánk élővé és mindennaposá tenni a tanult nemzetiségi nyelvet, illetve új barátságok és ismeretségek köttethetnének.

Zsiga Tamás

2000. február 19-én 18 órakor a Polgármesteri Hivatal tanácstermében tartottuk meg az idei FARSANGI Dengelegi Borversenyt. A helyi vincellérek mellett sziráki, palotási és lőrinci borászok is vetélkedtek. A 21 versenyborról elmondhatjuk, hogy igen szoros versenyt vívtak, s ez borversenyünk hírét, nevét öregbíti. Az idén először ketten is arany fokozatot értek el nedűjükkel.

Vörösborával a dengelegi Jakus Gergely, fehér óborával pedig a lőrinci Mester Lajos érdemelte ki az elismerést. E két bor nyerte el a közönség díját is.

Ezüst fokozatot kaptak:

Fehérbor kategória: **Berkes János, Jakus Gergely, Berkes Balázs.**

Bronz fokozatot kaptak:

Fehérbor kategória: **Zsiga László, Lengyel István, Kovács Pál, Mester Lajos.**

Vörösbor kategória: **Kovács Tiborné, Freistág János, Zsiga László, Ruga Endre, Csányi Pál.**

A Borverseny művelődési részében a lőrinci Rozmaring Citerazenekar bordalokat játszott, Balog István pedig Babits Mihály és Juhász Gyula borral kapcsolatos verseiből mondott egy csokorra valót.

Iskolai farsang

Február 18-án, már délelőtt megkezdődtek az események. A diákönkormányzat és a 7-8.-os tanulók szervezésében, vezetésével az iskola diákjai vetélkedőn vehettek részt. Nagyon jó volt a hangulat és az érdekes, szórakoztató feladatok élményekkel gazdagították a résztvevőket.

A délutáni farsangi műsor egy néphagyományokat felelevenítő műsorral kezdődött, majd a diákok szlovák dalokat és táncokat adtak elő. Ezután került sor a jelmezes felvonulásra, illetve a paródiával készült nyolcadikosok fellépésére. A műsor után kinyitott a büfé, melynek árukészletét a vásárlók nagyrészt ki is merítették. A tombolát feszült várakozás előzte meg és mindenki elégedett lehetett, hiszen szinte minden tombolát vásárló nyert valami ajándékot és gazdára talált a torta is. Egy jó hangulatú közös tánc (disco) zárta a délutáni rendezvényt. A kora esti órákban még a felsősök táncolhattak egy jót, az általuk szervezett discon.

Az iskolások ezzel a nappal elbúcsúztatták a telet, és már nagyon várják a tavaszt.

Vadak a határban

Február végével lezárult az 1999/2000. évi vadászati idény. Községünk déli és nyugati területe tartozik a Cserhátalja Vadász Társaság kezelésébe, amellyel a földtulajdonosok közössége bízta meg a vadásztársaságot 1997-től 2007-ig. Az újjászerveződött vadásztársaság nagy lendülettel és még nagyobb szorgalommal fogott hozzá az élőhelyek fejlesztéséhez mind a nagyvad (őz, vaddisznó, gímszarvas), mind az apróvad (nyúl, fogoly, fácán) tekintetében. A vadak állandó tartózkodási helyein megszüntettük a vadászatot, etetőket, szózatokat létesítettünk, és kitisztítottuk a forrásokat, ivóhelyeket és dagonyázó helyeket. Az élőfákra épített magasleseket megszüntettük, a természetbe beillő önálló magaslesek és etetőket építettünk. A vad állandó tartózkodási és élőhelyének megőrzése érdekében megszüntettük a mindennapos vadászatokat.

A vadak kiegészítő takarmányozása érdekében évente egymillió forintnyi takarmánnyal biztosítjuk a vadak téli létfenntartását.

Az eredmények fokozatosan jelentkeznek. A határban újra lehet látni nyulakat, több a fácán, mint ezelőtt, és megmentettük a fogolyállományt is.

A nagyvadász állomány létszáma is megnövekedett. Az őzállomány minősége még korántsem megfelelő, de létszámban viszont jelentős növekedés tapasztalható. Csak idő és hozzáértés kérdése az állomány további fejlődése és javulása.

A vaddisznó újra megjelent a hangácsi erdőben, állandóan mintegy tíz darab választotta ezt a helyet, de átmenetileg a gyümölcsösben is tartózkodik.

A gímszarvas állomány is megnövekedett, de ez nehezebben érzékelhető mozgásterületének nagysága miatt.

Érdekességgként említendő, hogy vadászcsoporthozunk területén, amely a héhalmi, dengelegi, sziráci és erdőtárcsai területeket foglalja magába, az elmúlt szezonban közel ötven vaddisznó került puskavégre, amelyből jutott kóstoló az egész községnek is, mert a Hazaváró Családi Juniális vaddisznópörköltjének alapanyagát vadászaink biztosították. Ebben a szezonban kezdődött el a külföldiek bérvadásztatása is a mi területünkön.

Az őz üzekedésének idején augusztusban spanyol vadászvendégeink hat őzbakot lőttek ki. Az eredmény és a környék szépsége elnyerte tetszésüket, így idén is vendégül látjuk őket. A bérvadászból származó bevételt a vadállomány fejlesztésére fordítjuk vissza.

2000. január 8-án és 9-én előnyúl befogást tartottunk, melynek eredményével nemigen voltunk megelégedve, mert a sűrű köd megakadályozta azt az eredményt, amely a régi befogásokra emlékeztetett volna. A befogott nyulak olasz élőhely fejlesztés céljából Itáliába utaztak.

Az eltelt évadot a vadásztársaság tagjai összességében eredményesnek ítélik és az a benyomásuk, hogy kellő alapot biztosít arra, hogy a 2000/2001-es évad eredményesebb legyen.

Jakus György

Költségvetés

Februári ülésén a képviselő-testület rendeletet alkotott 2000. évi költségvetéséről.

Ez évben közel 50 millió forintból gazdálkodik az önkormányzat. Ez biztosítja az intézmények színvonalas, zavartalan működését. Folytatódnak a tavaly megkezdett beruházások, melyek az idén be is fejeződnek. Elkészül a szociális alapellátásnak helyet adó épület, befejeződik a vízelvezető árkok tisztítása, a nyáron megújul az iskola bejárati lépcsője és terasza. Megkezdődik a buszmegálló környéke, és a park rendezése. Ez év április 1-ig kell benyújtani céltámogatási kérelmünket szennyvízelvezetés és tisztítás megvalósításának anyagi megteremtésére, mely pályázat elkészült. Ezen feladatokra közel 9 millió forintot fordít az önkormányzat. Rendszeres és eseti segélyekre különítettek el a képviselők. Az igazgatás költségei 11 milliót, míg az iskola és óvoda költségei 15 milliót tesznek ki. Közterületek karbantartására, közvilágításra, közutak üzemeltetésére, és egyéb feladatokra 5 millió forintot szán a képviselő-testület. Az önkormányzat támogatja az egyesület emlékmű építésével kapcsolatos kezdeményezését, mely felavatását június 25-én megrendezendő Hazaváró keretében tartanánk meg. Szintén ekkor kerülhet sor a község címerének és zászlajának felavatására is.

Reméljük, a felsorolt feladatokat maradéktalanul sikerül megvalósítani

Javallat

Tisztelt Lakosság!

Mai cikkemben a védőoltások szerepelnek az első helyen. Nézzük először a kötelező, a korosztályhoz kötötteket:

Még a kórházban megkapja minden újszülött a BCG védőoltást, mely a TBC ellen nyújt védeltséget. Újraoltás csak akkor szükséges, ha az általános iskola 8. osztályában végzett ellenőrzésnél nincs eléggé nagy reakció.

HIB (azaz Haemofilus infl. B törzs) elleni védőoltást 2, 4, 5 és 15 hónapos korban kapnak a csecsemők. Ez a kórokozó kisgyermeknek agyhártyagyulladás okozhat, mely nem azonos a mostani magyarországi agyhártyagyulladás kórokozójával.

3, 4, 5 hónapos, 3 éves és 6 éves korban kapnak a gyermekek torokgyík, szamárköhögés és tetanusz, valamint járványos gyermekbénulás ellen védőoltást. Utolsó részlet ált. iskola 1. osztályban, október hónapban.

15 hónapos és 11 éves korban, ált. iskola 6. osztályában, október hónapban oltunk kanyaró, mumpsz és rózsahimlő ellen.

Az ált. iskola hatodikosaira szeptemberben még egy torokgyík - tetanusz emlékeztető oltás is vár.

A tavalyi évtől az ált. iskola 8. osztályosait B tip. hepatitis vírus ellen is oltjuk szeptemberben, októberben és következő év első negyedévében, azaz háromszor!

Ezek voltak az életkorhoz kötött, kötelező védőoltások. Most következzenek azok, melyek igényelhetők:

FSME: tavaszi - őszi vírusos, kullancs terjesztette agyvelő gyulladás elleni, 3 részből álló védőoltás. Főleg természetbarát, erdőt járó emberek számára ajánlott.

Pneumo 23: idős, lerokkant, tüdő-, szív-, vagy cukorbeteg embereknek elsősorban javasolt, tüdőgyulladás ellen védő, 5 évig hatásos oltás. Különösen influenza elleni védőoltással együtt ajánlott - így teljes a védelem! Egyetlen adag teljes védelmet biztosít!

Influenza elleni védőoltás: mint az előzőt, ezt is idős, leromlott egészségű, illetve a más említett keringési-, tüdő-, daganatos-, vagy cukorbetegségben szenvedőknek ajánlom. Bizonyos, nem túl nagy mennyiséget az ÁNTSZ ingyen biztosít. Évente kell oltani egyszer.

A **hepatitis**, azaz májgyulladás elleni védőoltás, csak veszélyeztetett területekre utazóknak ajánlott, illetve veseelégtelenségnek, homo szexuálisoknak, kábítószer élvezőknek. Háromszori injekció alakítja ki a teljes védeltséget.

Egyéb védőoltások - a tetanusz injekciót leszámítva - csak külföldi, egzotikus tájakra történő utazás esetén adandók, Budapesten intézendők.

Remélem, hogy e rövid összefoglalás segíti a szülőket és minden érdeklődőt az eligazodásban.

Más:

Falujuk árakai szennyvízzel szennyezettek szinte mindenfelé. Kérem, hogy vigyázzanak környezetük tisztaságára, mert ellenkező esetben az ÁNTSZ kiszáll, és ellenőrzések mellett tetemes büntetések kiszabása is várható! Járványügyi szempontból megengedhetetlen a szennyvíz közterületen történő elhelyezése! - Kérem, változtassanak szokásaikon!

További jó egészséget kívánva:

Dr. Balogh Botond

(új telefonszám: **487-087**)

Március 15-i ünnepségünket

2000.03.14-én 11³⁰-kor tarjuk az iskola tornatermében.

Műsorterv:

Himnusz

Ovisok műsora

Jelenet (táncsal)

Versek

Szózat

Mindenkit sok szeretettel várunk!

Farsangi-, és Valentin-napi vigalom

2000. február 19-én megtartottuk az idei farsangi-, és Valentin-napi bálunkat, amely hasonlóképpen az ezelőtti bálhoz, szintén jól sikerült. A szervezkedés közben kiderült, hogy Palotáson ugyanebben az időpontban szeretnének bálozni az emberek, ezért megijedtünk attól, hogy esetleg kevesen leszünk, de a létszám kb. 60 fő volt. (Az eddigi bálokon is kb. 80-100 fő volt jelen. Tehát nem voltunk kevesen.) Többnyire a fiatalok járnak el ezekre a bálókra, pedig az ifjúság minden falubélit szeretettel vár, ezért ezúton is szeretnénk meghívni mindenkit a következő rendezvényünkre. A büfé kínálata most is igen nagy volt. A vendégek szívesen jártak arrafelé. A díszítés is jól sikerült: szív alakú lufik és álarcok lógtak a plafonról. A zenész Franka József volt, mint minden eddigi alkalommal, mert a fiatalok szeretik a dalait.

Fekete Diána

DENGELÉG Az Egyházasdengeli
Önkormányzat tájékoztatója. Kiadja az
Egyházasdengeli Polgármesteri Hivatal
3043 Egyházasdengeli, Rákóczi út 79.,

☎/☎ 32/487-111; 32/487-023;

<http://www.westel.hu/~dengpmh>;

E-mail: egyhazasdengeli@nograd.hu

Felelős kiadó: Kovács Tibor polgármester